

Народна банка Србије

PREGLAD DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

27–31. januar 2025.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2025.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 31. 1. 2025.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	6.040,53	-1,00%	23,12%
Dow Jones Industrial	SAD	44.544,66	0,27%	15,64%
NASDAQ	SAD	19.627,44	-1,64%	27,77%
Dax 30	Nemačka	21.732,05	1,58%	28,90%
CAC 40	Francuska	7.950,17	0,28%	4,76%
FTSE 100	Velika Britanija	8.673,96	2,02%	13,80%
NIKKEI 225	Japan	39.572,49	-0,90%	9,89%
Shanghai Composite*	Kina	3.250,60	-0,06%	17,32%

Izvor: Bloomberg.

* Usled novogodišnjih praznika u Kini, poslednji dostupan podatak je od 27. 1. 2025.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0420	-0,87%	-4,17%	USD/EUR	0,9597	0,88%	4,35%
EUR/GBP	0,8367	-0,60%	-1,99%	USD/GBP	0,8029	0,26%	2,27%
EUR/CHF	0,9461	-0,55%	1,35%	USD/CHF	0,9080	0,32%	5,75%
EUR/JPY	161,27	-1,49%	1,34%	USD/JPY	154,76	-0,64%	5,74%
EUR/CAD	1,5005	-0,43%	3,13%	USD/CAD	1,4401	0,45%	7,61%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,91%	-0,9	-99,3	4,38%	4,0	-94,0	4,70%	0,4	-48,4	0,43%	-1,5	-126,5
1M	2,66%	-7,5	-121,3	4,31%	-0,2	-101,0	4,53%	-4,7	-66,7	0,44%	-0,3	-125,3
3M	2,59%	-5,2	-129,5	4,30%	0,2	-97,0	4,48%	-2,8	-72,0	0,67%	-3,8	-102,9
6M	2,59%	0,9	-124,2	4,25%	-1,1	-83,6	4,40%	-3,4	-72,8	0,89%	-3,1	-82,0
12M	2,52%	2,0	-98,6	4,16%	-3,9	-54,2	4,29%	-4,0	-52,5	1,18%	-2,4	-36,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 2025. (u %)
Evropska centralna banka	2,75	-0,25	30. 1. 2025.	6. 3. 2025.	2,50
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	19. 3. 2025.	4,25–4,50
Banka Engleske	4,75	-0,25	7. 11. 2024.	6. 2. 2025.	4,50
Banka Kanade	3,00	-0,25	29. 1. 2025.	12. 3. 2025.	2,75
Narodna banka Švajcarske	0,50	-0,50	12. 12. 2024.	20. 3. 2025.	0,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

Tokom izveštajnog perioda evro je oslabio za 0,87% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0350 do 1,0533 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0417 do 1,0489 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak je dolar ojačao, nakon što je predsednik SAD Donald Tramp izjavio da želi da uvede globalne carine na sve proizvode koje će biti mnogo veće od prethodno najavljenih 2,5%. Nešto ranije u toku dana, Tramp je na skupu u Floridi govorio i o uvođenju posebnih globalnih carina koje bi se odnosile na nekoliko sektora, uključujući poluprovodnike, čelik, bakar i aluminijum. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0489 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

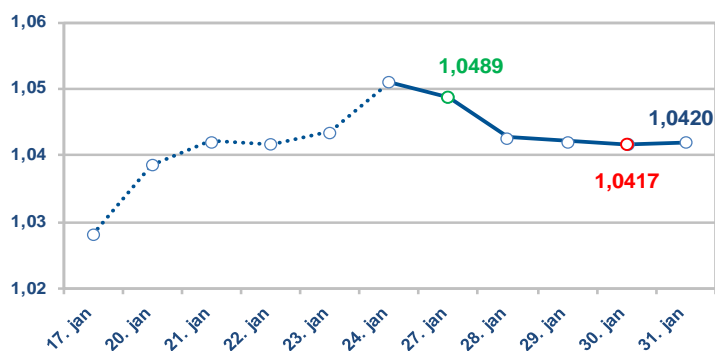
U utorak je dolar nastavio da jača prema evru, usled pozicioniranja investitora uoči najavljenih carina SAD prema Meksiku, Kanadi i Kini. U toku dana objavljeni su podaci o porudžbinama trajnih dobara u SAD, koje su u decembru smanjene za 2,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je očekivan rast od 0,6%, nakon što su u novembru smanjene za 2,0%. Volatilne kategorije transportnih dobara umanjile su ukupan obim porudžbina trajnih dobara u decembru, ali su osnovne porudžbine nadmašile očekivanja. Porudžbine kapitalnih dobara bez sektora odbrane (i isključujući avione) povećane su za 0,5%, dok se očekivalo da porastu za 0,3%, nakon što su u prethodnom mesecu povećane za 0,9%.

Tokom izveštajnog perioda evro oslabio prema američkom dolaru za 0,87%

Sredinom nedelje FED je na sastanku zadržao referentnu kamatnu stopu nepromenjom, na nivou od 4,25–4,50%. Nakon sastanka nije bilo značajnije tržišne reakcije, kako je odluka bila većinom u skladu sa očekivanjima investitora. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednik FED-a Paul je više puta je upitan o uticaju carina i imigracionih politika na monetarnu politiku. On je ponudio umeren odgovor, ističući da je potrebno više podataka pre nego što se može izneti tačna procena. Na pitanje o nedavnom Trampovom zahtevu za niže kamatne stope, Paul je izjavio da nije imao kontakt sa predsednikom SAD povodom tog pitanja.

U četvrtak je ECB donela odluku o smanjenju kamatnih stopa za po 25 b.p. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, iznose 2,75%, 2,90% i 3,15%, respektivno. Predsednica ECB-a Lagard istakla je da je ECB odlučna da obezbedi povratak inflacije na srednjoročni cilj od dva procenta. Lagard je istakla da će se odluke o kamatnim stopama zasnivati na proceni izgleda za inflaciju u svetlu pristizućih ekonomskih i finansijskih podataka, dinamike osnovne inflacije i snage transmisije monetarne politike. Kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je blagi pad i dan je završio na nivou od 1,0417 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

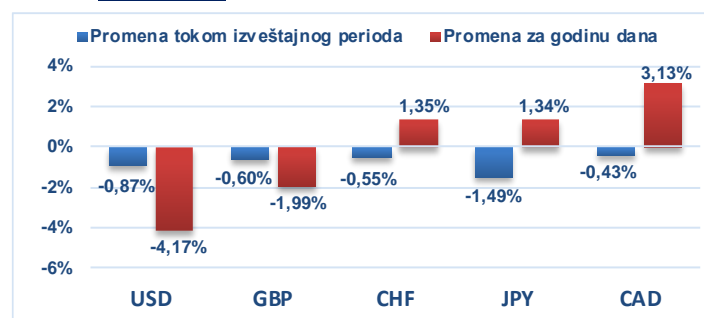
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak su objavljeni podaci o inflaciji u Nemačkoj i SAD, koji su bili uglavnom u skladu sa očekivanjima. Kurs EUR/USD na dnevnom nivou blago je porastao. Godišnja stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u januaru je iznosila 2,8%, u skladu sa očekivanjima, nakon 2,8% u decembru. Stopa rasta PCE deflatora u SAD u decembru je u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila 2,6%, u skladu sa očekivanjima, nakon 2,4% prethodnog meseca. Rast baznog PCE indeksa za poslednju godinu dana iznosio je 2,8%, kao i prethodnog meseca, takođe u skladu sa očekivanjima.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0420 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD opali su na delu krive od dve godine i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za 6,5 b.p., na 4,20%, a prinos desetogodišnje obveznice smanjen je za oko 8 b.p., na 4,54%.

Prinosi su zabeležili pad početkom nedelje, kako su investitori usled rasprodaje akcija tehnoloških kompanija (izazvane predstavljanjem nove AI platforme kineskog startapa *DeepSeek*) tražili utočište u obveznicama. Sredinom nedelje FED je na sastanku zadržao stope nepromenjenim, u skladu sa očekivanjima. Ono što je bilo manje očekivano jesu izmene u izveštaju sa sastanka FED-a, uklanjanje izjave da je inflacija ostvarila napredak ka cilju od 2% i nova konstatacija da se stopa nezaposlenosti stabilizovala. Ove izmene sugerišu da bi pauza u smanjenju kamatnih stopa mogla biti nešto duža nego što je prvobitno očekivano. Ipak, situacija ostaje neizvesna, a potencijalni tržišni šokovi mogli bi ponovo izazvati rast tražnje za obveznicama.

FED je na sastanku koji je završen 29. januara zadržao referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou (raspon 4,25–4,50%). Smanjenje aktive u okviru bilansa stanja FED-a nastavlja da se odvija prema ranije utvrđenom tempu. U izveštaju sa sastanka se navodi da je nastavljen solidan rast ekonomske aktivnosti u SAD. Ističe se da su od početka godine uslovi na tržištu rada ublaženi, a stopa nezaposlenosti je stabilizovana na niskom nivou, dok inflacija i dalje ostaje blago povišena. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednik FED-a Paul više puta je upitan o uticaju carina i imigracionih politika na monetarnu politiku. On je ponudio umeren odgovor, ističući da je potrebno više podataka pre nego što se može izneti konačna procena.

FED na sastanku zadržao kamatne stope na nepromenjenom nivou od 4,25–4,50%

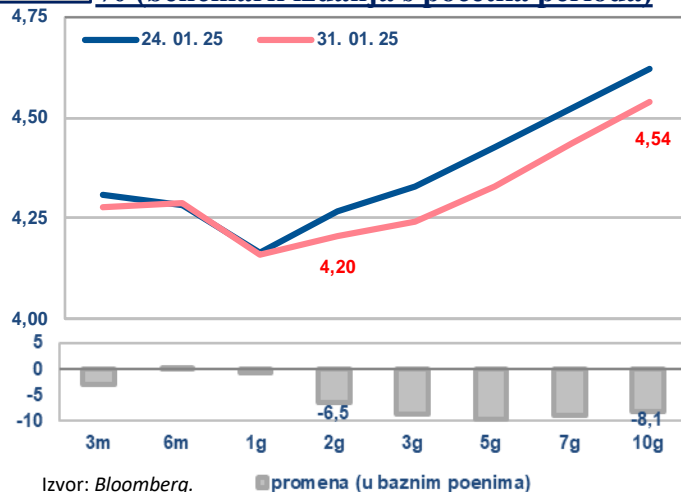
Stopa rasta PCE deflatora u SAD u decembru je iznosila 0,3% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,1% u novembru. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,6%, u skladu sa očekivanjima, nakon 2,4% prethodnog meseca. Bazni PCE indeks u decembru je povećan za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, takođe u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,1% prethodnog meseca. Rast baznog PCE indeksa za poslednju godinu dana iznosio je 2,8%, kao i prethodnog meseca, u skladu sa očekivanjima. Lična potrošnja u SAD u decembru je povećana za 0,7%, u odnosu na prethodni mesec iznad očekivanja (0,5%), nakon rasta od 0,6% u novembru.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnoj proceni, u četvrtom tromesečju, iznosila je 2,3% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), ispod očekivanja (2,6%), nakon 3,1%, koliko je iznosila u prethodnom tromesečju. Lična potrošnja je u četvrtom tromesečju povećana za 4,2%, iznad očekivanja (3,2%), nakon što je u trećem tromesečju zabeležila rast od 3,7%.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 25. januara, smanjen je na 207 hiljada sa 223 hiljade, dok se očekivao rast na 225 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji smanjen je sa 1,900 mln na 1,858 mln, dok se očekivalo da iznosi 1,902 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

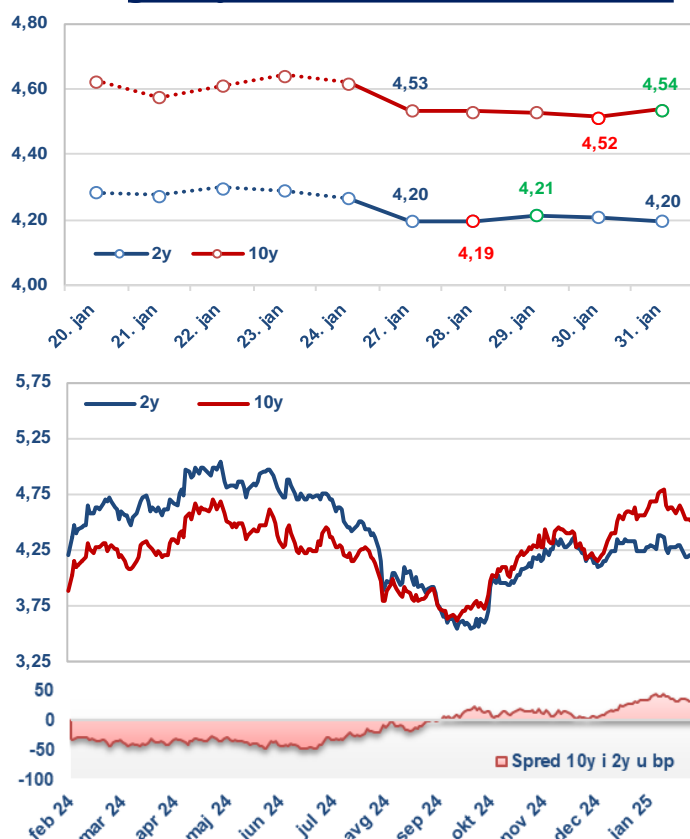
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, Y/Y	Dec.	2,6%	2,6%	2,4%
Stopa rasta BDP-a, preliminarno, Q/Q	T4	2,6%	2,3%	3,1%
Porudžbine trajnih dobara, preliminarno, M/M	Dec.	0,6%	-2,2%	-2,0%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 17 b.p., na 2,11%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 11 b.p., na 2,46%.

Prinosi su opali nakon objave podataka o inflaciji u savezним državama u Nemačkoj, koji su ukazivali da će inflacija u Nemačkoj biti ispod očekivanja. Pored toga, podaci u Nemačkoj i zoni evra objavljeni krajem nedelje ukazali su na slabu privrednu aktivnost, što je podstaklo rast očekivanja tržišnih učesnika da će ECB smanjiti kamatne stope još barem tri puta do kraja godine.

Na sastanku ECB-a koji je održan 30 januara smanjena je kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice za po 25 b.p., na 2,75%, 2,90% i 3,15%, respektivno. APP, kao i PEPP portfolio, smanjuju se predviđenim tempom, imajući u vidu da ECB više ne reinvestira dospele obveznice. Banke su u decembru 2024. otplatile preostale iznose pozajmica u okviru programa TLTRO3 po osnovu ciljanih operacija dugoročnog refinansiranja, čime je ovaj deo procesa normalizacije bilansa završen. Inflacija je nastavila da se kreće uglavnom u skladu s projekcijama i trebalo bi da se vrati na srednjoročni cilj od 2% tokom godine. Domaća inflacija ostaje visoka, uglavnom zbog toga što se zarade i cene u određenim sektorima i dalje prilagođavaju prethodnom cenovnom rastu. Predsednica ECB-a Lagard istakla je da će odluke o daljem vođenju monetarne politike zavisiti od objavljenih podataka, dinamike kretanja inflacije i snage transmisije monetarne politike.

Na sastanku 30. januara ECB smanjila kamatne stope za po 25 b.p.

Stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u januaru je iznosila -0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,7% u decembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, inflacija je iznosila 2,8%, takođe u skladu sa očekivanjima, nakon 2,8% u decembru. Prema procenama, bazna inflacija je smanjena sa 3,3% na 2,9%. Očekuje se da će se inflacija u narednom periodu kretati ka 2%, pre svega usled slabe privredne aktivnosti.

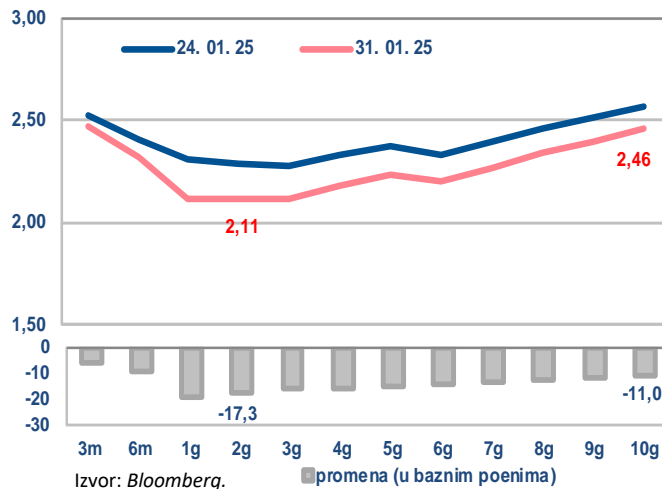
Stopa rasta BDP-a u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromesečju iznosila je 0,0% u odnosu na prethodno tromesečje (očekivano 0,1%), nakon rasta od 0,4% u trećem tromesečju. **Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj**, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromesečju iznosila je -0,2% u odnosu na prethodno tromesečje (očekivano -0,1%), nakon rasta od 0,1% u trećem tromesečju.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra, prema istraživanju Eurostat-a, u decembru je iznosila 6,3%, u skladu sa očekivanjima, nakon 6,2% (revidirano sa 6,3%). **Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj** u januaru je porasla sa 6,1% na 6,2% (očekivano 6,1%).

Prema anketi potrošača koju sprovodi ECB, medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana u decembru su povećana sa 2,6% na 2,8%, dok se očekivalo da se povećaju na 2,7%. Inflatorna očekivanja za naredne tri godine zadržana su na 2,4%, u skladu sa očekivanjima.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

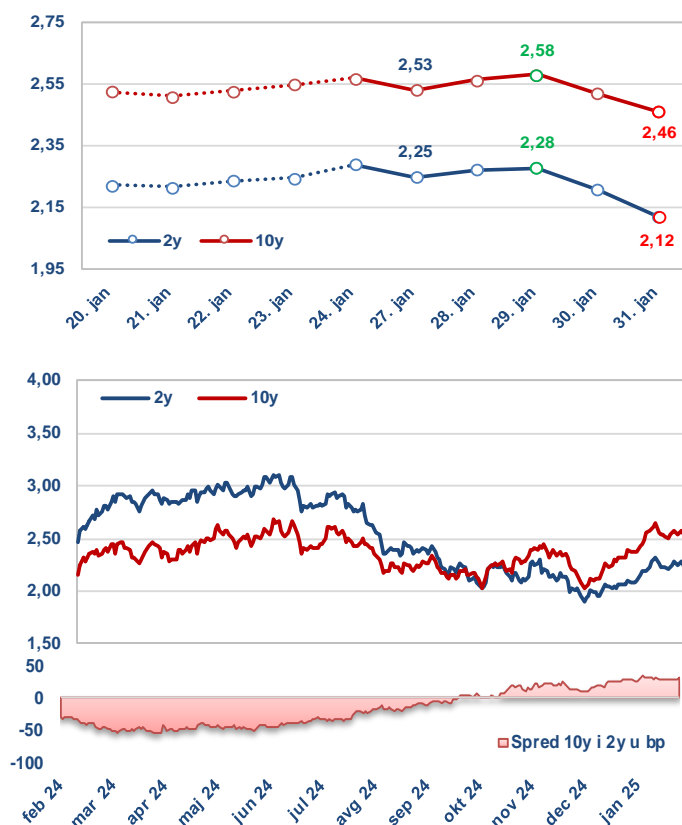
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Inflacija u Nemačkoj, preliminarno, Y/Y	Jan.	2,8%	2,8%	2,8%
Stopa rasta BDP-a u zoni evra, preliminarno, Q/Q	T4	0,1%	0,0%	0,4%
Medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana, anketa ECB-a	Dec.	2,7%	2,8%	2,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

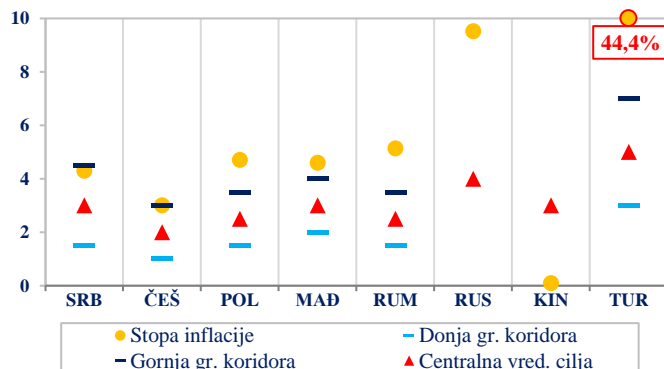
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	13. 2. 2025.	5,50
Češka (CNB)	4,00	-0,25	7. 11. 2024.	6. 2. 2025.	3,65
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	12. 3. 2025.	5,75
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	25. 2. 2025.	6,25
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	14. 2. 2025.	6,25
Turska (CBRT)	45,00	-2,50	23. 1. 2025.	20. 2. 2025.	42,65
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	14. 2. 2025.	21,10
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T1 2025. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

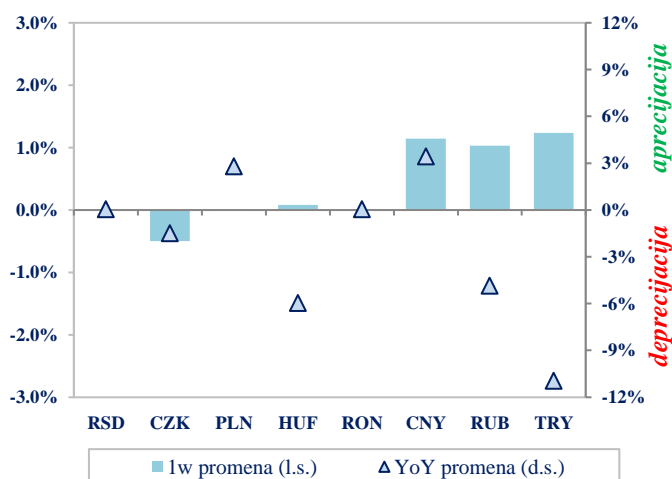
Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske zadržala je referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou od 6,50%, u skladu sa očekivanjem analitičara. Referentna stopa se nalazi na nepromenjenom nivou od septembra prošle godine. U saopštenju nakon sastanka navodi se da geopolitičke tenzije, volatilno okruženje finansijskog tržišta i rizici po inflacione izgledе ukazuju na potrebu za zadržavanjem pooštrenih monetarnih uslova. Ističe se da restriktivna monetarna politika doprinosi održavanju stabilnosti finansijskog tržišta i održivom dostizanju ciljane stope inflacije. Na konferenciji za medije viceguverner Barnabaš Virag istakao je da se na globalnom nivou beleži povećana neizvesnost i povišena volatilnost sentimenta investitora. Istakao je da je zadržavanje referentne stope nepromenjenom bila jedina opcija o kojoj se diskutovalo na sastanku i da je odluka doneta jednoglasno. Dodao je da očekuje da se proces smanjenja stope inflacije nastavi od februara (istakao je da je moguće povećanje stope inflacije u januaru).

Tokom izveštajnog perioda su objavljene i sledeće preliminarne procene stope rasta BDP-a za četvrto tromesečje 2024. godine:

- **Stopa rasta BDP-a Mađarske u četvrtom tromesečju 2024. iznosila je 0,4% YoY (0,5% QoQ)**, što je više od očekivanja tržišnih učesnika od 0,1% YoY (0,5% QoQ) i iznad je nivoa iz trećeg tromesečja od -0,8% YoY (-0,6% QoQ). U 2024. godini ostvarena je stopa rasta BDP-a od 0,6% YoY, pri čemu će konačni podaci biti objavljeni 4. marta. **Ministar privrede Mađarske Marton Nađ** izjavio je da je **privreda Mađarske dostigla prekretnicu**, ističući oporavak domaće ekonomije, jačanje srednje klase i postepen oporavak potrošnje. Takođe je dodao da je zaposlenost na rekordno visokom nivou, da realne zarade i maloprodaja rastu i da je sektor turizma ostvario rekordne rezultate u 2024. godini;
- **Stopa rasta BDP-a Češke u četvrtom tromesečju 2024. iznosila je 1,6% YoY (0,5% QoQ)**, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika, kao i iznad revidiranog podatka iz trećeg tromesečja od 1,4% YoY (0,5% QoQ). **Prema preliminarnoj proceni, BDP je u 2024. godini povećan za 1,0% u odnosu na prethodnu godinu.** Na rast u 2024. godini najveći uticaj su imali potrošnja domaćinstava i opšte države, dok su negativan efekat imale uglavnom bruto investicije.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,770	-13,0	-124,0
Češka	3,790	-10,9	10,0
Poljska	5,708	-11,7	60,2
Mađarska	6,539	-7,4	67,2
Rumunija	7,542	-32,3	124,2
Turska	25,080	19,0	193,0
Kina	1,563	-2,2	-90,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **1,28%** i kretala se u rasponu od 2.733,73 do 2.808,81 dolar po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Cena zlata 31. januara dostigla nove istorijske maksimume od 2.817,18 dolara po unci tokom trgovanja i 2.808,81 dolar po unci na zatvaranju tržišta

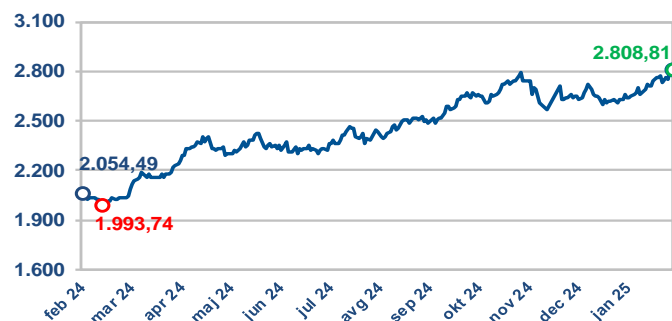
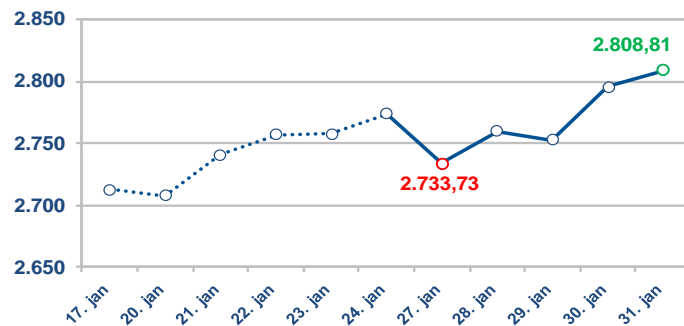
Na rast cene zlata u posmatranom periodu **znatno su uticali**: rast tražnje za zlatom usled globalne neizvesnosti zbog nastojanja predsednika SAD da uvede carinske tarife Kanadi, Meksiku i Kini; njegovo zalaganje za niže kamatne stope FED-a; izjave pojedinih članova FED-a da očekuju pad inflatornih pritisaka, što bi omogućilo smanjenje nivoa kamatnih stopa; rast tražnje za zlatom u Kini pred Lunarnu novu godinu, kao i sporadične nestašice poluga zlata u Londonu zbog povećanih isporuka ka Njujorku (usled straha od carinskih tarifa i rasta cena fjučersa na zlato i druge plemenite metale), što je vreme čekanja za povlačenje zlata iz Banke Engleske povećalo sa nekoliko dana na četiri nedelje.

Cena zlata zabeležila rast od 1,28% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.808,81 dolar po unci

Na usporavanje daljeg rasta cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: prodaja zlata od strane pojedinih tržišnih učesnika da bi pokrili gubitke od globalnog pada cena akcija tehnoloških kompanija, kao i rast vrednosti dolara nakon komentara predsednika SAD i sekretara Trezora SAD o carinskim tarifama, što je podstaklo rast tražnje za dolarom kao rezervnom valutom.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen cena nafte tipa **brent smanjena je za 2,22%** i kretala se u rasponu od 76,58 do 77,49 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

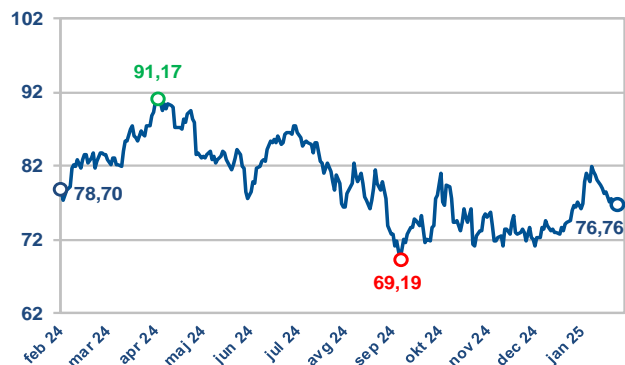
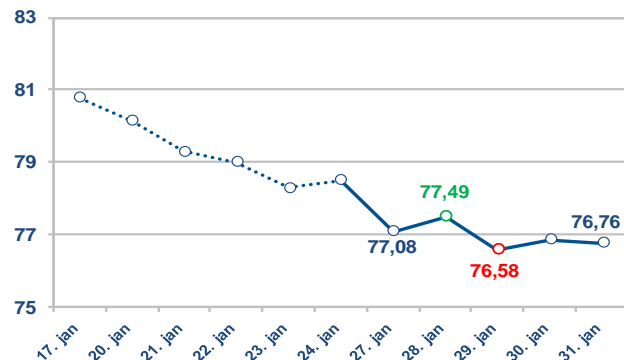
Na pad cene nafte u posmatranom periodu **uticali su sledeći faktori**: iznenadna odluka predsednika SAD Trampa da poništi pretnju uvođenja sankcija Kolumbiji; rast vrednosti dolara; rekordni rast proizvodnje nafte u Kazahstanu u saradnji sa kompanijom *Chevron*; Tramp je najavio planove za povećanje domaće proizvodnje u SAD uz slogan „Buši, dušo, buši” („*Drill, baby, drill!*“) i pozvao *OPEC* i Saudijsku Arabiju da smanje cene nafte; kompanije iz SAD koje proizvode naftu iz škriljaca predvode revoluciju frakinga, što je otključalo ogromne nove zalihe nafte; izveštaj Američkog instituta za naftu (*API*) o povećanju zaliha sirove nafte u SAD, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 2,22% i na kraju posmatranog perioda iznosila 76,76 dolara po barelu

Na usporavanje daljeg pada cene nafte uticali su: prekid u snabdevanju ruske nafte (drugog svetskog proizvođača), uz manju dostupnost brodova za transport zbog pojačanih sankcija SAD; rast cena prevoza tankerima jer kupci i luke u Kini i Indiji izbegavaju sankcionisane brodove; pad proizvodnje nafte u Iraku zbog posledica požara na naftnom polju Rumaila; smanjen izvoz nafte iz Libije zbog protesta i prekida utovara nafte u lukama, kao i odluka *OPEC*-a da zadrži postojeći plan o povećanju proizvodnje sirove nafte tek u aprilu.

3.2

Cena nafte tpa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.